

NOVA DOBA

Študijska knjižnica
dolž. iztis

Ljubljana

Stane letno 48 Din, mesečno 4 Din, za inozemstvo letno 120 Din.
— Oglasi za *mm* višine stolpca 40 p. Reklame med tekstom,
osmrtnice in zahvale 50 p. Posamezna številka stane 50 p.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo Strossmajerjeva ul. št. 1, I. nadst. Telefon št. 55.
Upravništvo Strossmajerjeva ul. št. 1 pritličje. Telefon št. 65.
Račun kr. poštnega čekovnega urada št. 10.066.

Pomen male antante.

Jugoslovanski poslanik v Pragi dr. Vošnjak se je izrazil napram uredniku »Venkova« glede bratislavske konference, stremljenj male antante in reškega vprašanja sledeče:

Bratislavska konferenca se je tako sijajno zaključila, da mi niti tega pričakovali nismo. Jasno je, da je v politiki srednje Evrope misel organizacije državnih tvorov, ki imajo iste smotre, vkoreninjena. Če imenujemo to četvero-zvezo ali ne, je postranska stvar. Če spada Poljska k takojmenovani četvero-zvezi ali ne, ni najvažnejše vprašanje, važno je, da tudi Poljska čuti, da spada v to vplivno sfero, v kateri dela mala antanta. Danes leži vsa struktura nove srednje Evrope predvsem na Češkoslovaški republiki in Jugoslaviji. Ti dve državi ste izvršili ogromno delo in procesa organizacije teh držav v višjo obliko splošnega skupnega dela ne moremo zanikati.

Lepo je govoriti o veselih, a glavno je trdna in zdrava konstruktivna politika, ki že kaže svoje posledice. Taka konstruktivna zunanja politika bode učinkovala tudi zelo vplivno na notranjo konsolidacijo naših držav. Zunanja politika ni noben abstraktum, ampak gre roko v roki vsporedno s konsolidacijo notranjih razmer. Nekoč so se bali oni, ki so gledali pesimistično v našo državno bodočnost, da te države same za se ne bodo moge obstajati in da potrebujejo neke celote, ki bi vse držala skupaj. Tujak igra gospodarska politika posebno vlogo.

Nikdo se ne peča danes s politično metafiziko, vsak zahteva, da pokaže državna politika tudi gospodarske rezultate. Nobeden slučaj ni, da je prvi učinkovit korak skupnega dela naših držav konferenca gospodarskih ekspertov. — Stojimo na pragu novega delovanja, ki ne pomenja samo korist za naše države, ampak je tudi dokaz za to, da smo s konstruktivnim delom usodo naše državne bodočnosti sami prevzeli.

Gotovo je, da bode zunanji minister dr. Ninčič energično podpiral vsako akcijo, ki vodi iz izolacije preteklosti k močnemu skupnemu delu na vseh poljih življenja. Kako napačno je bilo mnenje, da se glede ruskega vprašanja ne sklada politika Češkoslovaške republike s politiko kraljevine SHS. Na bratislavski konferenci se je mišljenje glede tega spremenilo, da se je češkoslovaška zu-

nanja politika prepričala, kako ima kraljevina SHS iste smotre kakor ona.

Poslanik je govoril potem o reških dogodkih in izjavil: Nemogoče je, da bi se ločilo Reko od jugoslovanskega zaledja. D'Annunzijeve pustolovščine imajo za mesto najstrašnejše posledice. Samo od romantike pristaniško mesto ne more živeti. Posledica tega je, da je ponehala v Reki vsa trgovina in da vlada v mestu največja gospodarska in politična razkasanost in nered. Mirovna konferenca ni mogla rešiti reškega vprašanja.

Vsi načrti, ki so se pojavili, so stremili za tem, vstvariti iz Reke in prejšnjega dela istrskega ozemlja enotno državo. Vsi načrti so se izjalovili. Nazadnje so vstvarili v Rapallu reško državo, a veliko manjšo, kakor so spočetka mislili. Njena bodočnost je bila vedno problematična. Zadnji dogodki so vstvarili novo situacijo. Proklamacija reškega narodnega odbora je le izraz manjšine. Predaja mesta italijanski vladi bi bila kršitev rapalske pogodbe in bi povzročila nove zapletljive, ker bi Jugoslavija nikdar ne dopustila, da bi se skrčil minimum rapalske pogodbe. Izključiti se mora vsak teatraličen poskus, ki bi škodoval italijansko - jugoslovanskim odnošajem. Uničenja poizkusa reške manjšine napram večini prebivalstva bi najbolj pripomoglo k izboljšanju razmer.

Zdravstvena vzgoja mladine.

(Polemično kritičen spis.)

Predaval na Ljudskem vseučilišču v Celju g. dr. Mano Dereani.

I.

Pozdravljam iskreno vse navzoče. Vas vse, ki ste se tu zbrali, iznebiti se dnevnih skrbi in opravkov, da žrtvujete omejeni čas vsakega večernega odmoru skupnemu prosvetnemu delu, ki sicer ne nudi trenutne, plehke zabave — a je za nas vse važno in koristno kulturno delo.

Čenjena gospoda!

Kakor zastopniki drugih stanov in strok, odzvali smo se tudi zdravniki klicu časa, da stopimo s prosvetno propagando med narod, da započnemo v javnosti obravnavati važna vprašanja socialnega zdravstva.

Nevednost je ono zlo, ki povzroča

kanje bičev in vpitje mlinarskih hlapcev, ki so priganjali osle. V nedeljo smo obiskali kar trumoma mline. Mlinarice so bile lepe kakor kraljice. Na glavi so imele rute iz čipk, okrog vratu verižico z zlatim križcem. Jaz sem jim pa igral na piščalko in plesalo se je do pozne noči. Ti mlini, glejte, so bili ponos in bogastvo kraja.

Nesreča pa je hotela, da so prišli Francozi iz Pariza in postavili mlin na paro ob cesti ki pelje v Tarascon. Vse lepo, vse novo! Ljudje so se privadili, da so pošiljali pšenico tja, ubogi mlini na veter so pa ostali brez dela. Nekaj časa so se poskušali kosati, toda mlin na paro je bil močnejši in gorje drug za drugim so morali ustaviti obrat... Nič več nismo videli prihajati malih oslov... Lepe mlinarice so prodale zlate križce... Nič več se ni pilo in plesalo... Veter je lepo pihal, a mlinske peruti se niso vrtele... Nekega dne je občina podrla vse te stare bajte in nasadili so na njihovem mestu trte in oljke. Kljub temu polomu je ostal še en mlin, ki je nadaljeval mletev. Bil je to mlin očeta Cornilla.

Ljudsko vseučilišče v Celju.

Danes v pondeljek ob pol 8. uri zvečer predava vladni svetnik g. E. Lilek „Iz kulturne zgodovine srednjeveške Srbije in Bosne“.

ogromno škodo, a največjo škodo povzroča nevednost ljudskemu zdravju.

Izobrazba in prosveta je najuspešnejše sredstvo proti nevednosti in to strokovna in splošna izobrazba. Nihče od nas ne bo zahteval, da bi moral biti siehni vajenec muzikalno izobražen, kot kak operni pevec, niti, da bi moralo znati priprosto, mlado dekle podrobnosti iz anatomije ali bakterijologije. Zaliteva časa pa je, da poznata oba, mladenič in dekle kot vsakdo drugi glavne zakone iz zdravstva. Vsakdo mora znati, da n. pr. nesnažna rana kri zastropija, mora znati, da preveč sedenja mlademu človeku škoduje. Imamo stotine in stotine enakih zdravstvenih pravil, ki morajo postati občna last splošne, zdrave javnosti.

Snov današnje razprave znana vam je iz časopisne publikacije: povedati pa moram takoj, da tega predmeta v enem predavanju ni mogoče vsestransko izčrpno obvladati.

Vzgoja je zelo obsežen pojem. Govorimo o kulturi v rastlinstvu, o dresuri pri živalstvu, govorimo o vzgoji pri človeku. Kakor pa stoji človek visoko nad živaljo, je tudi vzgoja vse kaj drugega, kot kaka dresura. Vzgoja pomeni za človeka najvažnejše kulturno vprašanje.

Govorimo o dobri, o slabi vzgoji: o narodni, verski, klasični, pravni, o državni in vojaški vzgoji itd.: pravimo tudi: »Ta človek nima nikake vzgoje.« Z zdravstvenega stališča je glavni smoter vzgoje: »Zdrava duša v zdravem telesu« po klasičnem reku: »Mens sana in corpore sano« in s tega stališča delimo vzgojo v dva glavna dela: v duševno in telesno vzgojo.

V predmetni razpravi se bomo bavili v prvi vrsti se s telesno vzgojo otrok in mladine in se ozirali na duševno vzgojo le v toliko, v kolikor je le-ta s telesno vzgojo v tesnem stiku, od katere se popolnoma ločiti ne da.

Gospoda! Ne smete pa pričakovati, da vam bom tu podal, kaka stalna, točna pravila, »kake regulae« vzgoje, kake zdravniške vedeške hvkvice, za vsak slučaj, vsak primer vsakdanjega življenja. Ne, vzgoja se ne da zapisati po receptu, kot praški za glavobol, ali kapljice za zobe. Vzgojna vprašanja so in

Oče Cornille je bil star mlinar, ki je živel že šestdeset let med moko ter vodil mlin. Zgradba novega mlina ga je čisto zmedla. Ljudje so mislili, da se mu je zmešalo. Osem dni je letal po vasi, zbiral ljudi okrog sebe ter kričal, da hoče novi mlin s svojo moko Provenco zastropiti.

»Ne hodite tja,« je govoril, »ti roparji, za izdelovanje moke se poslužujejo pare, ki je hudičeva iznajdba, medtem ko jaz delam z vetrom, ki je božja sapa...« Našel je celo kopico lepih besed, s katerimi je hvalil mlin na veter, toda nihče ga ni poslušal.

Ves togoten se je zaklenil starec v svoj mlin in živel čisto sam, kakor divja zver. Niti svoje vnukinje Vivette ni hotel imeti poleg sebe, deklico petnajstih let, ki po smrti starišev ni imela nobenega drugega na svetu, kakor starega očeta. Uboga mala si je morala sama zaslužiti za življenje, pomagala je pri žetvi, pri svilopreji in nabiranju oljčnih jagod. Vendar se je zdelo, da jo stari oče zelo ljubi, tega nedolžnega otročiča. Pogosto je šel štiri milje daleč v najhujšem solncu, da bi jo videl, kjer je delala in ko je bil pri njej, jo je gledal cele ure in

ostanejo odprta kulturna vprašanja, se ne dajo stisniti v katekizem kot recimo božje ali cerkvene postave. Iz tega razloga sem opustil tudi vsako definicijo vzgoje.

Predno se podamo v podrobno razpravo telesne vzgoje otrok in mladine, naj mi bo dovoljeno izreči nekaj misli o sedanjih splošnih vzgojnih odnošajih.

Dober potek in konec vsakega delovanja je odvisen od dobrega začetka. Zdrava vzgoja mladine je predpogoj zdravega naraščanja — predpogoj zdravih javnih razmer.

Poleg zdravega korena, zdravega rodu, je zdrava vzgoja in nega največjega pomena za zdrav razvoj in uspešno rast posameznika in naroda.

Človeka vzgajajo drugi in vzgaja se sam od zibel do groba; naj bo vzgoja individualna, naj bo družabna, temeljiti mora na **zdravih načelih**.

Nekaka vzgoja otrok je obstojala v vseh časih, pri vseh narodih in je bila v prvotnih časih priprosta.

Čim pa je postalo življenje v kulturnih dobah težavnejše, in bolj sestavljeno in odvisno od zahtev družbe in od državnih zakonov in čim šibkejši postaja z napredkom kulture človeški rod, tem bolj se množe vprašanja in zahteve po vspešni vzgoji.

Z nastopom krščanstva spremenilo se je vse čutenje in mišljenje človeštva. Poklic starišev in vzgojevalcev in njih razmerje do otrok, do mladine je postalo odgovornejše in vzvišenejše. Medsebojna ljubezen ljudi, ki je glavni steber krščanskega naziranja, naložila nam je glede otrok in mladine svete **dolžnosti, ki so položene kot blagi čut v naša srca in so jedro vsake vzgoje**.

V interesu javnosti same pa je in najsi bo to družba ali država, vzgajati si zdrave, pametne sodruge in državljane.

(Dale prihodnjic.)

Politične vesti.

Zdravilišče Rogaska Slatina. V zadnjem času se zopet čujejo glasovi, da se hoče državno zdravilišče Rogaska Slatina prodati nekemu privatnemu kapitalističnemu podjetju. Čujemo, da se s to idejo bavi pokrajinska vlada v Ljubljani.

Ljudje v vasi so mislili, da je stari mlinar Vivetto poslal od hiše vsled skoposti, niso mu steli v čast, da je pustil vnukinjo tako težko delati. Izročena je bila na milost in nemilost delodajalcev in vsem neprilikam mladosti. Zamerili so mu, da je oče Cornille, ki je vžival povsod velik sloves, hodil po cestah kakor postopač, bos, s preluknjano kapo in raztrgano obleko... Mi drugi stari smo se sramovali radi njega, ko je prišel v nedeljo tak k maši. Cornille je čutil to tako dobro, da se ni upal več vsteti v prvo klop. Vedno je ostal zadaj v cerkvi pri skropilniku z reveži.

V življenju očeta Cornilla je bilo nekaj, kar ni bilo jasno. Dolgo mu v vasi nihče ni prinesel več pšenice in vendar se je njegov mlin na veter vrtil kakor preje... Zvečer smo pa srečavali starega mlinarja, ko je gnal preč seboj oslo obloženega z velikimi vrečami moke.

»Dober večer, oče Cornille,« so ga pozdravljali vaščani, »v mlinu še vedno delate.«

»Še vedno,« je odgovoril starček z živahnim obrazom. »Hvala Bogu, dela nam ne manjka.«

ALPHONSE DAUDET:

Skrivnost očeta Cornilla.

(Iz francoščine.)

Francet Mamai, star igralec na piščalko, ki me je prišel včasih obiskat in sem ga vedno postregel s kuhanim vinom, mi je pripovedoval nekega večera o mali žaloigri v vasi, katere priča je bil tudi moj mlin pred dvajsetimi leti. Zgodba tega reveža me je globoko ganila. Hočem jo vam podati, kakor sem jo slišal.

Predstavljajte si za trenutek, dragi bralci, da sedite pri steklenici dišečega vina in da vam star igralec na piščalko govori.

Naš kraj, gospod, ni bil vedno mrtva pokrajina in brez odmeva kakor danes. Preje je cvetela tu velika trgovina s mlinskimi pridelki in deset milj naokrog so prinašali ljudje k nam pšenico v mlete... Okrog in okrog vasi so bili griči pokriti z mlino na veter. Na desni in levi nisi videl drugega, kakor peruti, ki so se neprestano vrtele, male osle obložene s vrečami, eni so odhajali, drugi prihajali. Celi teden je bilo veselje poslušati po-

bijani. K temu moramo pred vsem ugotoviti, da je Rogaška Slatina in Doberna naša avtonomna bivša štajerska imovina, ki si je nikakor ne damo danes od Ljubljane prodati. Ako se bivša kranjska avtonomna imovina posebej in samostojno upravlja, zahtevamo odločno, da se z našo imovino ne dela brez naše vednosti in našega soodločevanja. Imeli smo vendar likvidacijski odbor, ali se godi to brez njegove vednosti. Stojimo tik pred ustvaritvijo oblasti, ki bodo prevzele gotova bremena, nim gre tudi oblastna, avtonomna imovina, s katero nima Ljubljana prava razpolagati. Prižadate okraje in občine in naše poslance iz okrožja mariborske oblasti pozivamo nujno, da preprečijo nameravan atentat na našo avtonomno imovino. Kakor Kranjska, pravtako smo bili mi nekdanji dežela Štajerska, in kar smo mi prinesli seboj pod skupno streho, to je še vedno naše, ker so na naših ramenih tudi bremena, kojih nam Ljubljana tudi ne odvzema!

Ministrski predsedniki se snidejo v Ljubljani. »Jutro« poroča, da se sestanejo ministrski predsedniki držav male antante pred genovsko konferenco dne 7. ali 8. aprila na posvetovanje v Ljubljani, odkoder skupno potujejo v Genovo.

25 zlatih milijonov za Narodno banko. Likvidacijska komisija za račune avstro-ogrskih banke je sporočila naši vladi, da ima naša država dobiti od te banke 25 milijonov zlatih kron, ki se v kratkem izplačajo in prenese v blagajno Narodne banke.

Naš zastopnik v Albaniji. Za predstavnik naše države v Tirani je z ukazom imenovan g. Nastas Ilič.

Zveza med Poljsko in baltičskimi državami. Konferenca baltičskih držav v Varšavi je zaključila svoje delo. V vseh glavnih točkah je bil dosežen sporazum. Sklenjeno je bilo, da se spori med udeleženi državami poravnajo pred posebnim razsodiščem. Sedanje meje se po sedaj obstoječih pogodbah obdrže neizmenjeno. Nobena udeležena država ne sme s komarkoli proti eni ali več udeleženi držav skleniti kako pogodbo, ki bi bila naperjena proti njej. Železniška in druga gospodarska vprašanja se medsebojno rešijo takoj po genovski konferenci. Razprave se bodo vodile na podlagi sklepov, storjenih na genovski konferenci.

Spor med Grčijo in Italijo. Grške vojne ladije so pred nekaj dnevi zaplenile italijansko ladjo »Abbazia«, ker je vozila vojno konterbando. Zaradi tega je stavila italijanska vlada v Atenah oster ultimatum. Italija zahteva, naj se ladja takoj izpusti in zahteva tudi odškodnino. Sicer bodo italijanske ladje odplute v Salamis ter s silo izposlovala izpustitev ladje. Grški zunanji minister je po sprejemu note posetil italijanskega poslanca ter mu izrazil obžalovanje nad dogodki ter ga zagotovil, da je grška vlada pripravljena dati zahtevam zadostno. (Seveda!! Opomba stavca.)

Novi indijski podkralji. Bivši unioniistični član spodnje zbornice Peel je bil imenovan kot naslednik Montaguja za drž. tajnika za Indijo. Dosedaj je bil od 1919 do 1921 drž. podtajnik v vojnem

urađu. Če so ga vprašali od kod vrača ima toliko dela, je položil prst na usta in rešeno odvrnil: »Tiho, jaz meljem za izvoz... Nič ni bolj dobičkanosnega.«

Da bi kdo vtaknil nos v mlin, še niti misliti nismo smeli. Celo mala Vivetta ni nikdar vstopila.

Če ste šli mimo, so bila vrata vedno zaprta. Velike mlinske peruti so se vedno vrtele, stari osel se je pase! na travniku in velik suh maček, ki se je solnčil na oknu, vas je gledal s hudobnim pogledom.

Vse to je kazalo skrivnost in ljudje so veliko govorili. Vsa je po svoje razlagal skrivnost očeta Cornilla, splošna sodba pa je bila, da je bilo v mlinu še več vreč denarja, kakor pa moke.

Čez dolgo časa se je pa vse odkrilo in veste kako:

Ko sem piskal na piščalko mladini, ki je plesala, sem zapazil, da sta se moj najstarejši sin in mala Vivetta prav pošteno zaljubila. Konečno se nisem nič jezil, ker kljub vsemu smo spoštovali ime Cornilla ter bi bil zadovoljen, če bi ta mala vrabček, Vivetta, prišla v mojo hišo. Samo, ker sta naša dva zaljubljen-

urađu.

Ghandi obsojen. Iz Ahmadabada v Indiji poročajo, da je bil vodja indijskih upornikov Ghandi pred vojnim sodiščem obsojen na šest let ječe.

Mestno gledališče v Celju.

Danes v torek, 22. t. m. se vrši nepreklicno predstava »On in njegova sestra«.

Mariborsko gledališče. Mnogo se je pisalo o krizi v mariborskem gledališču. Vlada je konečno imenovala novega ravnatelja v osebi dr. Radovana Brenčiča. Novega ravnatelja mariborskega gledališča poznamo dobro, saj je naš celjski rojak, kjer je v svojih mlajših letih mnogo delal v Pelvskem in Dramatičnem društvu. Želimo, da bi se mu posrečilo odstraniti večne krize in doseči uspehov. Gledališča, ki dobivajo od države tako izdatne podpore, bi po naših mislih morala biti notranje toliko zdrava, da bi mogla dajati tudi izdatno pomoč na ven, ker mariborsko in ljubljansko gledališče ni namenjeno samo Mariboru in Ljubljani — temveč celi Sloveniji. Da pa so vladali doslej v Mariboru in v Ljubljani glede tega povsem drugi nazori, to smo baš mi v Celju vedno čutili!

Celjske novice.

Dom in šola. Pod tem naslovom čitam v »Jutru« prav umestno notico, ki se tiče vezi med šolo in domom, med stariši in učiteljsvom. Nekdaj v naših šolskih letih je bilo nekaj povsem nenavadnega in redkega, da je oče ali mati prišel povpraševat h g. ravnatelju ali g. profesorjem radi svojega sina. Bili smo v pretežni večini kmečki fantje, stariši so nas prepustili samim sebi in sitnim gospodinjam, ki so nas podile rano zjutraj v cerkev. Ako je v šoli šlo, je bilo dobro, ako ne, pa hađi domov. Vsako približevanje starišev šoli in profesorjem, se je smatralo splošno kot beračenje milosti in protekcije in se ni rado videlo. Danes je to povsem drugače šola želi stika z domom, skrb za mladino je tako važna, da treba obojestransko poine iskrene odkritosrčnosti, ako hočemo boljših uspehov. Dajmo mladini zadostne hrane in zdravega, četudi skromnega stanovanja, glede preveč mladih svoboščin, ki jih danes uživa mladina, pa pojdemo nazaj v boljše, stare čase in navade, sicer krademo sami mladini mladost. Tu pričakujemo od šole mnogo iniciativnosti in dela, da odstrani zmedene in pogrešne nazore naše povojne javnosti!

USTANOVNI ZBOR SLOVENSKE ZEMLJORADNIŠKE STRANKE

je bil sklican na praznik sv. Jožeta ob 3. uri popoldan v malo dvorano hotela Union v Celju. Udeležili so se ga pristaši vseh prokletih in korumpiranih strank od najbolj grdih demokratov do narodnih socialistov, socialdemokratov in kmetijcev, le zemljičarstvom in kmetov je bilo vkljub temu, da je na Jožefovo v Celju vsako leto na tisoče kmečkega naroda, prav pičlo število.

Shod ni pokazal nikake izrazite gospodarske ali politične smeri, izzvenel je v ono znano zabavljanje in obsojanje

ca imela pogosto priliko biti sama, sem sklenil iz strahu pred posledicami stvar kolikor mogoče hitro uravnati ter sem se napotil v mlin, da bi s starim očetom spregovoril o tej zadevi par besedi... O! Stari čarovnik! Videti bi morali, kako me je sprejel! Na noben način ga nisem mogel pregovoriti, da bi mi odprl vrata. Razložil sem mu svoje pomisleke, kakor je bilo pač mogoče, skozi luknjo pri ključavnici. Ves čas, ko sem govoril, je pihala hudoba suhe mačke kakor hudč nad mojo glavo.

Stari mi ni niti pustil zgovoriti do konca, surovo me je nahrulil, naj le lepo naprej igram na piščalko, ker če se mi mudi oženiti sina, grem lahko iskat deklet v parni mlin... Veste, da mi je stopila kri v glavo, ko sem zaslišal te hudobne besede, toda imel sem dovolj razsodnosti, da sem se zdržal, pustil sem starega norca v mlinu in povedal otrokoma, da ne bo nič iz vsega tega... Ubogi jagnjeti nista mogli verjeti. Prosila sta me, naj jima dovolim, da gresta sama skupaj v mlin in govorita s starim očetom... Nisem jima upal odreči in prav, zaljubljeni par je odšel.

Ravno ko sta prišla tja, je oče Cor-

vseh in vsega, kar je vedno pojav onih, ki so mojstri v sejanju dvomov in sporov, v kojih očeh je vsak drugi ali bebec ali pa prodan falot. Če bi bil svet tak, potem se ne splača živeti, še manj se splača politično ali prosvetno delati.

Zboru je predsedoval g. Kuralt iz okolice Kranja, glavni govornik je bil g. dr. Novačan. Poleg imenovanih dveh gospodov so nastopili še razni kmečki gospodje govorniki: Mahen, Cerar, Golavšek iz Griž in drugi. Govornik iz Pristave je drugi del imena stranke zemlje-radniška« spraval pod klobuk g. Radčiča, menda radi sličnosti imena ali radi simpatij in oboževanja tega tajinstvenega hrvatskega čudotvorca. Prvo i drugo mu lahko odpustimo, odpustimo mu tudi njegov srd na ono slovensko inteligenco, ki ni hotela v vojski za Avstrijo umirat, — da so trpeli samo kmetiči in delavci, ki še danes edino trpijo, gospoda po mestih pa spi in špacira. Amen.

Škoda lepe, simpatične socialne ideje Avramovičevega zemljičarstvskega pokreta, da mora že koj prvi dan, ko je odprl po rojstvu v Sloveniji svoje oči, zagaziti na pot one demagogije, ki je največji greh, ki ga vrše ali politični spekulant ali pa fantastični idealisti nad svojim narodom. — To ni pot ljudskega prosvitljanja, ta pot vodi navzdol v one primitivne politične razmere, ki smo jih Slovenci že davno prehodili.

Čuli smo na tem shodu, da je v državi 80% kmetov, drugo je gospoda. Dostavimo še, če bi bilo i med kmeti i med gospodo manj onih, ki bi radi bili poslanci za vsako ceno, bi bilo i kmetu i nam presrečni gospodi v mestih lepše, bilo bi i državi bolje.

Olepševalno društvo v Celju zaznalo je za razne kritike zaradi nasipa glavnega drevoreda v parku s savinjskim prodrom. — P. n. občinstvo naj se pomiri, ker tvori sedanje stanje drevoreda le kratek prehod k zboljšanju. Pride še valjar, ki bo vse lepo ugladil. — Društvo se ima boriti z neverjetnimi težkocami pri razvijanju svojega delovnega načrta. Pri vedno še rastoči draginji vsega in torej tudi delavskih moči, gre društvo s svojimi neznatnimi dohodki, hudim časom nasproti. Ako ne priskoči javnost, koji je namenjeno vse delovanje društva, na pomoč, se bo zerudil odbor pod težo razmer. Prihodnji mesec razpošlje društvo kakor lani nabiralne pole vsem državnim uradom s prošnjo za pristop in vplačilo članarine, ki znaša letno 24 K. Dasi se obračamo s tem na najrevnejše med revnimi, vendar sigurno računamo na njih umevanje naše nesebične težnje. Pri drugih slojih prebivalstva bodo v to naprošene dame pobirale članarino in prispevke od hiše do hiše ter se bo cenj. občinstvo na to svoječasno opozorilo.

Ustanovni občni zbor društva »Ljudsko vseučilišče v Celju« se vrši v ponedeljek, dne 27. marca tl. ob pol 9. uri zvečer — takoj po predavanju — v risalnici deške meščanske šole v Celju s sledečim vzporedom: 1. Volitev odbora. 2. Razmotrivanje osnutka društvenih pravil. 3. Razgovor glede predavanj in tečajev za prihodnjo sezono 1922/23. 4. Nabava skioptika, poroča g. ravnatelj Beno Serajnik. 5. Predlogi. — Občnega

nille odšel. Vrata so bila dvakrat zaklenjena. Starček, ko je odšel, je pustil lestvico zunaj. Otrokoma je prišlo hitro na mar, zlesti po lestvi skozi okno in pogledati, kaj je v tem razupitem mlinu...

Čudna stvar! Mlin je bil čisto prazen... Niti ene vreče ni bilo, ne zrna pšenice, ne moke na stenah, ne po stroju razpršene... Niti duha ni bilo po zmletem žitu, ki je po navadi v mlinih... Vreteno je bilo pokrito s prahom in velik črn maček je spal na njem. Čumnata je kazala isto lice revščine in zapuščeniosti. Na pol podrti postelja, raztrgane emije, kos kruha na stopnicah, v nekem kotu pa tri ali štiri počene vreče, iz katerih se je vsipala zemlja, je bilo vse.

To je bila skrivnost očeta Cornilla! Ta ilovnata bela zemlja je bila, ki jo je osel prenašal vsak večer, da bi rešil Cornille čast mlina in da bi ljudje mislili, da melje moko... Ubogi mlin! Ubogi Cornille! Že dolgo mu je parni mlin odvzel vsako delo, a mlinske peruti so se vrtele in gnale prazen mlinski kamen.

Otroka sta se vrnila vsa objokana in povedala, kaj sta videla. Meni je srce žalosti pokalo, ko sem jih poslušal. Ne

zboru naj se vdeleži vsaka odrasla oseba, bodisi moški ali ženska, ki ji je razvoj celjskega Ljudskega vseučilišča pri srcu. Zlasti se pa prosa, da pošljejo k temu zborovanju svoje zastopnike ozir. zastopnice (vsaj po 2) sledeče cenjene korporacije: Bratstvo, Celjski Sokol, Celjsko učiteljsko društvo, Čitalnica v Nar. domu, Klub slov. napr. akademikov v Celju, Kolo jugoslov. sester, profsorski zbor a) drž. realne gimnazije, b) državne rudarske šole, c) drž. trgovske šole, Splošno slovensko žensko društvo v Celju, Svoboda in Zmernost. — Obilne udeležbe prosi tč. odbor.

Na sadnem drevju pred dekliško meščansko šolo v Celju se je nevarno razpasla krvava uš, ki je silno nalezljiva drevesna bolezen. Treba je torej bilo vsa drevesa krog šole odstraniti, to se je tudi te dni izvršilo. Podrlo se je tudi drugo drevje in nekaj grmičevja, ker bo cel vrt okrog šole nanovo uredilo naše marljivo olupševalno društvo, od kojega smemo tudi pričakovati, da nam pripravi na tej lepi točki našega mesta zares tudi nekaj prikladnega in lepega.

Mesarji in mestna klavnica. Z ozirrom na dopis pod tem naslovom mi naj dovoli uredništvo kot konzumentu par opazk: Ako se mesarji razburjajo na zborovanjih ali po časopisju, ne pričakuj konzument nič dobrega! Ali ti povišajo zopet cene, ali ti pa začenjajo pred nosom zapirati svoje mesnice. Ne pađe mi v glavo, braniti klavniški odsek, ako je kaj zakrivil po svoji nedelavnosti in brezbriznosti. Ne morem pa dobro razumeti, da mesarji, ki vidijo vse nedostatke že mesec in mesec, niso pravočasno ubrali poti do kompetentne oblasti. Še le sedaj prihajajo z ogrčenimi protesti pred javnost, ne da bi bili prej storili vse potrebne korake, da se nedostatki odpravijo. Ali jih je res izvoz popolnoma okupiral? Pozimi je šel vagon za vagonom naše živine v Italijo, doma pa smo morali uživati meso najslabše kakovosti, in še to po posebni milosti in protekciji. Ves okraj je sedaj živine o-ropan, cene pa so silno poskočile. Ako v poletnem času ne bo mesa, naj seveda nosi krivdo kdo drugi! Pričenja se letoviška sezona. Kakor lansko leto, bodo najlepše kose tudi letos odpošiljali v zdravilišča, domačini pa ne bomo dobili niti najpotrebnejšega mesa, boljše kvalitete že itak davno ne smemo več zahtevati. Zdravi in edino pravilni princip je, da se mestna podjetja vzdržujejo sama od svojih dohodkov. Kolikor mi je znano, je bila klavnica leta 1920 visoko pasivna in si je opomogla še le lansko leto, ko se je mnogo izvažalo. Investicije zahtevajo danes ogromne svote. Kdor lepo zasluži, naj v skromni meri tudi prispeva, a ne obeša tega na veliki zvonec, ako nima od podjetja v prvi vrsti sam največjo korist. Ako se nam obeta v prihodnjih tednih smrdljivo meso, je za ta nedostatek mesarska zadruga vsaj v toliki meri soodgovorna, kakor klavniško oskrbnništvo, pri katerem mora mestna uprava napraviti v najkrajšem času red. Moje opazke seveda ne morejo zadeti onih mesarjev, ki se bore za svojo eksistenco.

»Organizacija krojaških mojstrov in mojstric za Slovenijo v Celju« priredi dne

zgubivši tudi ene minute sem tekel k sosedam, jim razložil položaj v dveh besedah. Sklenili smo, da bomo nesli v Cornillov mlin vse žito, kar ga je bilo v hišah... Zgovorjeno, storjeno. Vsa vas se je podala na pot in prišli smo kakor v procesiji z osli obloženimi s pšenico — s pravo pšenico.

Mlin se je na široko odprl... Pred vrati je sedel oče Corneville na vreči prsti in jokal, obraz pokrit z rokami. Ko se je vrnil domov, je takoj spoznal, da je bil nekdo pri njem ter je dognal njegovo žalostno skrivnost.

»Gorje meni,« je govoril. »ne preostaja mi drugega kakor umreti... Mlin je onečaščen.«

Jokaj je, da bi se ga kamni usmilili. Ogovarjal je mlin z različnimi imeni in govoril ž njim, kakor bi bil resnična oseba. V tem trenutku so pa dospeli osli na ravmino. Vsi smo začeli vpitii, kakor nekdanj v prejšnjih lepih časih.

Hej, mlin! Hej, oče Cornille! In glej, koliko je bilo nakopičenih vreč z zlatorumeno pšenico... Oče Cornille je debelo gledal. Vzel je pšenico v perišče stare roke in rekel, jokajoč in smeječ se ob enem:

25. marca 1922 ob pol 9. uri dopoldne v hotelu »Pri Pošti« v Celju svoj letošnji občinski zbor. Ker se bodo na zboru obravnavali važni predmeti, med drugimi resolucija proti prepovedi uvoza svile in svilnatih surovin iz inozemstva, se obilna udeležba tudi nečlanom toplo priporočamo.

V družbi g. Majdiča, gostilničarja v Levcu se je zbralo 220 K za celjskega Sokola pri »Belem volu«.

Prijavni urad išče radi dostave pisma nekoga Aleksandra Kranjca bančnega uradnika in sudskega kapetana v pok.

Kino Gaberje. Danes v ponedeljek »Carski igralci«. V torek, sredo in četrtek drama po romanu Aleksandra Dumas: »Klavdijeva soproga«. V glavni vlogi »Fina Menicheli«.

Sokolstvo.

Celjski Sokol vzame deco in naraščaj v vsesokolski zlet v Ljubljano sabo. Na zletu bodo za sokolsko mladino določeni posebni dnevi. Stariši se zato vabijo, da pošiljajo svojo deco redno k telovadbi in redni obisk doma tudi nadzorujejo. S tem poskrbe najbolje za zdravje in razvoj svojih otrok, tem samim pa napravijo nedolžno veselje in zdravo zabavo.

V telovadnici celjskega Sokola je postalo jaki živahno gibanje. V celoti imamo devet oddelkov, v katerih telovadi nad 30 članov, članic, naraščaja in deca. Vse se marljivo pripravljajo za razne nastope in tekme na vsesokolskem zletu v Ljubljani, ki se vrši avgusta meseca t. l. V posameznih oddelkih opazamo precej novih, mladih močij, pogrešamo pa žalibog še vedno nekatere stare znance in našo olimpijazo v Ljubljano. Na te apeliramo, da se hitro odločijo in stopijo v naš krog. Z odprtimi rokami pa vabimo tudi vse one, ki imajo veselje in zanimanje za našo sokolsko stvar, da se nam pridružijo. Z ozirom na priprave za vsesokolski zlet ki zahtevajo mnogo časa, truda in dela je določil prednjački zbor na svoji zadnji seji rok do 1. aprila, v katerem roku ne bode več uvrščal prijavljence med one, ki se pripravljajo za vsesokolski zlet v Ljubljano. Čas je torej skrajen, ne odlašajte več, da ne boste med zaostalimi ptici. — Za člane, ki posedujejo kroje, se bodo določile posebne obvezne ure v svrhu vežbanja redovnih vaj. S 1. aprilom se izpremenijo telovadne ure v nekaterih oddelkih, kar bomo še natančneje poročali.

Javni nastopi sokolske župe v Celju. Župni zlet se vrši dne 16. julia t. l. v Celju. Zlet posavskega okrožja je v Radeče dne 11. junija, celjskega okrožja v Šmarje pri Ješah dne 25. ali 29. junija in savinjskega okrožja v Zalec dne 2. julija.

Prosveta.

Komorni kvartet »Zika« je pretekli teden z najsijajnejšimi uspehi koncertiral v Mariboru in Ptujih. Odlični sloves, ki ga uživa to mlado umetniško združenie, je napolnil v obeh mestih dvorano z umetnostizeljnimi občinstvom do zadnjega prostora. Koncert v Mariboru se na splošno zahteva ponovi. »Zikovci« nadaljujejo svojo turnejo v Zagrebu in Beogradu. V zadnjem času je bil opo-

»To je pšenica!... Moj Bog!... Krasna pšenica!... Pustite, da jo gledam. Nato se je obrnil k nam.

»Dobro sem vedel, da boste prišli k nam... V parnem mlinu so sami tavali.«

Hoteli smo ga nesti v zmagoslavju po vasi, on nas je pa zavrnil:

»Ne, ne, otroci moji, najprvo moram dati jesti mojemu mlinu. Pomislite vendar, koliko časa že ni imel nič pod zobmi.«

S solznimi očmi smo gledali ubogega starčka, ki se je kretal ves srečen na desno in levo, odpiral vreče, pazil na mlinski kamen, ki je začel drobiti zrna in fin žitni prah se je vzdigaval proti stropu.

Priznati moram, da od tega dne nismo nikdar več pustili starega mlina brez dela. Nekega jutra pa je oče Cornille umrl in peruti našega zadnjega mlina na veter so se ustavile za vedno. Kaj hočete, gospod, vse na svetu mine in nič ni stalnega.

zorjen na te resne umetnike ugleden in upliven mecen iz Nemčije. ki je povabil kvartet, da koncertira v Monakovem. S tem koncertom se bodo »Zikovcem« sigurno odprle vse koncertne dvorane nemških glasbenih mest, kar pomenja začetek njihove svetovne slave. V poletju zapuste »Zikovci« za dalje časa našo domovino in se odpravljajo na večjo turnejo v tujino. Pripravljajo se baje tudi na pohod v Ameriko, kjer jim vsi njihovi prijatelji želimo ne samo mnogo slave, katera jim je itak zajamčena po njihovem resnem umetniškem stremljenju, ampak tudi prav obilo materijalnega uspeha, ki naj temu kvartetu omogoči, da se bo mogel brezskrbno posvetiti edino le lep in visoki umetnosti. »Zikovci« nas torej zapuste za dalje časa in iz hvaležnosti do celjskega občinstva, ki jim je v teku njihovega bivanja v Celju izkazalo svoje simpatije v najobilnejši meri, so se radi odzvali povabilu, da prirede v Celju poslovilni komorni večer, ki se bo vršil v mali dvorani hotela »Union« v Celju dne 5. aprila t. l. Zelo zanimiv vsopred priobčimo prihodnič. Celjani bodo gotovo »Zikovcem« hvaležni, da jim naklonijo zopet izreden umetniški užitek. Vsa društva prosimo, da se pri določitvi svojih prireditev ozirajo na ta komorni večer.

Turistika in šport.

Slovensko planinsko društvo je imelo nedavno svoj redni letni občini zbor. Ne moremo iti preko tega, ne da bi omenili sledeče: Da ima Slov. planinsko društvo svoj sedež v Ljubljani, je polno utemeljeno, za razvoj in delo SPD pa je neumestno, da je to takomenovano osrednje društvo faktično le ljubljanska podružnica. SPD inako lepo vrsto krepko delujočih podružnic širom slovenske zemlje, kaj bi bilo umestnejše kot to, da tvorijo centralo delegati posameznih podružnic, ki bi prišle tako tudi do sodelovanja in soodločevanja, ki jim po številu njihovega članstva pripada. Te zahteve nam ne narekuje nevošljivost napram Ljubljani, temveč čut pravičnosti in zavest, da bi bila to ona pot, ki vodi nekoliko dalje, ko do bodočega hotela v Kamniški Bistrici, s čemur pa nočem nikakor reči, da bi sedanji in bodoči hotel ne bil tam na mestu in ne uspeval.

Otvoritev nogometne sezone v Celju. V nedeljo 26. tm. igra SK Celje otvoritveno nogometno tekmo v prid Jug. Matiči s prvakom Slovenije, SS Ilirijo iz Ljubljane.

Nedeljska nogometna tekma Ilirija-Gradjanski 2:0. SK Gradjanski iz Zagreba, večletni prvak Jugoslavije, ki je na potu v Španijo in igra 25. in 26. tm. s svetovno znanim F. C. Barcelona, je bil preteklo nedeljo poražen od ljubljanske Ilirije z 0:2.

Dnevna kronika.

V Libojah je umrl znani posestnik Janez Rom, občinski odbornik v Petrovčah in član kraj. šol. sveta libojškega, brat ge. Adam in ge. Kincl v Št. Jurju ob juž. žel. Zapušča vdovo in 7 neposkrbljenih otrok.

V Drešnji vasi pri Petrovčah je smrtno ponesrečil posestnik Anton Musi, brat vitanjskega župnika. Padel je v naglici pred vole, ki so težko naložen voz tramov za kozolec peljali čez njega in mu razbili lobanjo in ga težko ranili po telesu.

Primorski kolonisti na Kosovem. V prihodnjih dneh bo potovala skozi Beograd na Kosovo prva partija Slovencev iz Primorja, ki jih je vlada kolonizirala na Kosovem.

»Automobilna prometna d. d.« v Ljubljani obvešča cenj. občinstvo, da vozi od sobote, dne 18. tm. dalje auto na progi Ljubljana - Celje zopet preko Trojan, in sicer v poletnem voznem redu t. j.: Odhod iz Ljubljane ob 6.30 zj. in 15.30 (3.30) popoldne, prihod v Celje ob 9.30 zj. in 18.30 (6.30) zvečer. Odhod iz Celja ob 6.30 zj. in 13.30 (1.30) popoldne, prihod v Ljubljano ob 9.26 zj. in 16.26 (4.26) popoldne. Hkratu obveščamo, da je promet na progi Celje - Vransko zopet vzpostavljen s tem, da vozi auto z malim ovinkom preko Polzele.

Oklic reškim Jugoslovenom. »Riječki Glasnik« je prinesel na ondoto jugoslovansko prebivalstvo sledeči oklic: Rečani, Jugoslavlani! Nastopili so znova težki dnevi za našo milo Reko in vi ste, naši bratje, znova izpostavljeni težkim

preizkušnjam in preganjanjem, izpostavljeni ste brez varstva in zaščite zverstvom krvoželjne kloake, izmečku italijanske ulice, prostim zločincem, ki pod zvanečim imenom italijanskega patrijotizma koljejo, požigajo, ubijajo nedolžne ljudi. Nesrečna naša domovina Reka je zopet obsojena, da umre v največjih mukah od roke onega, ki ji je s častno besedo jamčil v mednarodnem aktu slobodo, nezavisnost, srečo in blagostanje. Toda Reka ne bo umrla pod najtežjimi mukami! Reka bo preživela tudi te, zapomnite si, meščani naši, zadnje muke in vstala bo, kakor Jezus, da večno živi! Reka je odprla oči in vidi konečno jasno na svetlem solncu, kda ji je prijatelj in kdo sovražnik. Prišli so dnevi, da za vedno pribežimo v okrilje one, ki nas iskreno ljubi, ki nam je že neštetokrat pokazala svoj iskren ljubav in skrb za naše dobro: v okrilje naše sestre, naše majke, ki nas brani, naše dične Jugoslavije. Pretrpi, draga Reka, še te zadnje muke, ne daj se izzvati, bodi mirna in dostojanstvena, reci tudi bratom Rečanom italijanskega jezika, da je blizu čas odrešenja in da nas Jugoslavija ne bo zapustila. Samo še kratek čas trpljenja, ker dan solca je blizu. Bodi močna, bodi mirna, bodi dostojanstvena! Zora puca, bit' će dana!

Papež prelomi polstoletno tradicijo. Uradna vatikanska agencija »Corrispondenza« naznanja, da bo papež Pij XI. o priliki evharističnega kongresa v mesecu maju t. l. zapustil Vatikan in šel s procesijo po mestu. Več kot pol stoletja papeži doslej niso smeli zapustiti Vatikana.

Grozna smrt dvojčkov. Na čvetni cesti v Zagrebu je stanoval v nekem dvoriščnem poslopju žagar Todi s svojo ženo in dvema triletnima otrokoma (dvojkoma). Ko sta v četrtek zjutraj mož in žena odšla po svojem poslu, zaklenila sta za seboj sobo, kjer sta ostala otročička sama. Otroka sta menda našla v sobi vžigalice ter se z njimi igrala. Ko se je žena ob enajstih vrnila, nudi se ji je v zakajeni sobi grozen prizor. Mrtva Marica je, vsa ožgana, ležala na tleh, na divanu pa se je fantek Julko boril s smrtjo in kmalu na to izdihnil. Postelja je bila v ognju. Došli policijski zdravnik je ugotovil, da je deklica umrla vsled opeklin, fantek pa se je v dimu zažgal.

Samski davek na Poljskem. V Varšavi so na seji proračunskega odseka odobrili zakonski načrt, po katerem se uvede poseben dodek k davčnemu zakonu za samske bolnice in ženske osebe.

Najstarejša bolnica na svetu. Pred kratkim so se vršila v Londonu posvetovanja, kako bi se na najprimernejši način proslavila 800-letnica bolnice Sv. Bartola, ki je najstarejša bolnica na svetu. Bolnico je zgradil cesar Henrik I. leta 1123.

Najden novorojenček. Pred par dnevi so našli otroci v Sarajevu mrtvo truplo novorojenčka. Otroci so se igrali na nekem hribčku, poraščenim z grmovjem ter našli v grmovju papirnato škatljo. V škatlji se je nahajalo truplo novorojenčka, zavito v ženske in moške hlače ter moško srajco. Nikjer ni najti nobenega znaka, razen znamke neke ameriške tvrdke. Dete je moralo ležati že dalje časa v grmovju, ker so se ga lotile že podgane, ki so mu odgrizle uho in prste na rokah in nogah. Truplo so prenesli v svrhu obdukcije v bolnico, policija pa zasednje nečloveško mater.

Slovani v Berlinu. V prestolnici velike Germanije, v Berlinu, živi po najnovjših podatkih nad 220.000 Slovanov. Od teh je krog 100.000 ruskih beguncev, 30.000 Ukrajincev, 25.000 Čehov in Slovakov ter 20.000 Poljakov.

Četvorčki. V Petzniku pri Potsdamu v Nemčiji so doživeli izreden dogodek. Žena tamkajšnjega posestnika Holzhtera je povila četvorčke, dva fantiča in dva dekliča. Mati in otroci so zdravi.

Dopisi.

Hrastnik. V tukajšnji steklarni je nastal v sredo v teku par mesecev že tretji požar, ki je napravil v skladišču milijonsko škodo — pripovedujejo o 30 do 40 milijonih. Nesreča bi bila še večja, da niso bili gasilci res izredno nagli in pridni, kajti če bi zgorela tudi steklarna sama, bi prišlo stotine delavcev od zaslužek. Poleg »Gas. društva Hrastnik« in gasilcev iz kemične tovarne zaslužijo vso pohvalo tudi naši gg. orožniki. So-

koli, ki so priskočili iz telovadnice k brzgalnam, delavstvo in prav tako gasilci iz Trbovelj in Dola.

Narodno gospodarstvo.

SPOMENICA

Zveze industrijcev na slovenskem ozemlju Kraljevine SHS v Ljubljani.

Splošni položaj.

Zveza industrijcev opozarja na nevarni položaj, v kojem se nahaja do malih izjem vsa naša industrija. Nizko stanje naše valute ovira nabavo surovin in poluizdelkov iz inozemstva in podražuje našo produkcijo, zlasti v kolikor je ta udela na mnogo vrstnih potrebščin, dobavljenih iz inozemstva. Pretirana in naglo naraščajoča draginja zahteva neprestano povišanje mezd in plač, ki je tem občutnejše, ker vsepovsodi primanjkuje izvežbanih profesionistov in kvalificiranih delavcev, tako da si morajo podjetja odmakniti v neolanjanje delavstvom. Naravnost uničujoče pa vpliva na vso industrijsko produkcijo sedanjni davčni sistem, ki z nebrojnimi bremenimi tlačí industrijo in ubija vsako podjetnost.

Znano dejstvo je, da se morajo obstoječa industrijska podjetja šele prilagoditi novim državnim mejam ter potrebam domačega konzuma. Dasi ravno imamo v Sloveniji dokaj velikih industrijskih podjetij, kojih produkcija reprezentuje velike vrednosti, vendar ne moremo tajiti, da produciramo sedaj v deželi zgolj prav majhen del raznovrstnih industrijskih predmetov, kakršne dejansko potrebuje naš konzum, ki jih pa potrebuje tudi naša lastna industrija, bodisi kot instalacijske potrebščine, bodisi kot poluizdelke v nadaljno predelavo. Ako v takem položaju trpijo obstoječa idustrijska podjetja, ki so svoje investicije že v večji ali manjši meri amortizirala, je tem neugodnejši položaj za nova podjetja, ki naj se šele ustanovijo in to z ogromnimi investicijskimi izdatki. Ako naj naše gospodarstvo napreduje, moramo ustvariti primernejše pogoje za industrializacijo dežele, osobito še Slovenije, v koji so dani mnogi naravni predpogoji za uspešno industrijsko produkcijo.

Naš sedanji davčni sistem deluje še po načelih, ki so bili morda pravilnejši in primernejši v avstrijski predvojni dobi, dasi nam naj ne bo vzor avstrijska uprava, ki se nikakor ni odlikovala po podpiranju gospodarskega razvoja. V današnjem času je naš davčni sistem povsem nemogoč. Zveza industrijcev opozarja našo finančno upravo in vso javnost na dolgo vrsto zakonitih določil, ki posebno neugodno vplivajo na ekstenenco in na razvoj industrije. Pri tem se Zveza industrijcev omejuje na najnujnejše težnje. Obenem pa predlaga one potrebne pomenbe davčnega sistema, ki naj omogočijo zdravo gospodarsko politiko.

Glavne smernice.

V interesu gospodarskega dela vobče in še posebej v interesu napredka industrije stremimo:

- a) za čimprejšnjim izenačenjem finančnih, posebno davčnih zakonov;
- b) v tem stremljenju težimo za davčno reformo, ki vpošteva spremenjene politične, socialne in gospodarske razmere;
- c) stremimo za pridobitvijo zakona, ki ima namen podpirati gospodarsko osamosvojo potom ustanovitve in pospeševanja novih industrijskih podjetij;
- č) dokler se ne izvede izenačenje zakonov in nameravana reforma davčnega sistema, dokler se nadalje ne izvede specialni zakon v varstvo in podpiranje nove industrije, naj se vsaj odpravijo one davčne in finančne ostrine, ki danes onemogočajo razvoj industrije.

(Dalje prih.)

Janko Lavrič-Strasbourg.

ČUVAJMO SVOJ KREDIT!

Že par mesecev straši v jugoslovanskih novinah vest, da se pripravljajo za plačila v inozemstvu moratorij, kateri se bliža sedaj, kakor vse kaže, svojemu uresničenju. Dovolite, velenjeni gospod uredniki, da napišem i jaz par razlogov proti temu načrtu.

Že dejstvo samo, da je taka misel na moratorij sedaj v četrtem letu po vojni v Jugoslaviji sploh mogoča, nam

Ostanovljena 1864. Hranilnica mestne občine Celje Ostanovljena 1864.

52-11

V lastni palači pri kolodvoru.

Stanje hranilnih vlog K 35.000.000. Vrednost rezervnega zaklada K 8.000.000.

HRANILNE vloge, ki se sprejemajo od vsakogar, uživajo najpopolnejšo varnost in ugodno obrestovanje. Pošne položnice strankam brezplačno na razpolago. Rentnino plačuje zavod iz svojega.

SPREJEMA tudi v varno shrambo od strank in sodišč razne vrednostne papirje, vložne knjizice i. t. d. Daje v najem **PREDALE** v svojih safeblagajnah, tako, da obdrži ključ stranka sama.

OSKRBUJE svojim vložnikom prodajo in nakup vseh vrst vrednostnih papirjev itd. Izvršuje za nje tudi inkaso in druga denarna opravila najkvalitetneje. **IZPLAČILA** v inozemstvu izredno ugodno in promptno.

Posojila vseh vrst pod najugodnejšimi pogoji. Brezplačna pojasnila in strokovnjaški nasveti v vseh denarnih prašanjih.

Registrov. kreditna in stavbena zadruga z om. zav. Prešernova ul. 15 v Celju

"LASTNI DOM"

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po 4 1/2% štiri in pol K od sto, proti odpovedi (5%) pet od sto.

bo v inozemstvu zelo škodovala. To se smatra v inozemstvu kot znak nesigurnosti in slabosti, kot nastop vlade proti inozemskim upnikom, ki so bili tako nepredvidni, da so otvorili jugoslovanskim trgovcem kredite. Sedaj in v bodoče še dolga leta bo vsak inozemski trgovec v večnem strahu za svoje terjatve v Jugoslaviji in si bo dobro premislil, predno otvori jugoslovanskim trgovcem ponovni kredit, ali pa bo v svoje cene vračunal primerne ali tudi neprimerne visoke odstotke za svoj rizik, seveda v našo škodo.

Živim že skoro leto dni v Franciji in Belgiji in sem dnevno v stiku s tukajšnjimi, gospodarskimi krogi. Dnevno imam priliko opazovati, kako malo in kako slabo nas tukaj poznajo in kako silno nezaupanje vlada tu proti naši državi, našim trgovcem tam doli »la bas« na Balkanu... O meščanstvu raje molčim, a žalostno je, da tudi trgovski krogi nimajo pojma o naših razmerah. Tako mi je neki bančni ravnatelj v Bruslju na moje vprašanje glede njegovih bančnih zvez z Jugoslavijo imenoval — neko banko v Pragi. Bančni blagajniki, ki pridejo pri imenovanju dinarja v zadrego, ker ne vedo v kateri državi krožijo, niso redkost. Tudi pošta nas dostikrat zamenjuje s Češkoslovaško, ki uživa tu velik ugled in velike simpatije. Oni redki, ki vedo kje in kaj je Jugoslavija, smatrajo naše trgovstvo za vse drugo nego za solidno. Prodati blago, ki je še v Jugoslaviji, je tu prava umetnost. Zahteva se od nas varščina, da bo blago tudi res in v isti kakovosti dobavljeno in tako dalje — ker nimamo kredita. K temu nezaupanju napram trgovstvu pride še nezaupanje v naš politični položaj. Pravi, da smo preblizu boljševiške Rusije (!), da imamo v notranosti vse polno boljševikov, da nas lahko napadejo Avstrija (!), Ogrska, Italija, vsled česar da je vsaka kupčija z blagom, ki se nahaja še v Jugoslaviji, prenevarna, da naše železnice ne obratujejo v redu itd. itd. Mnogo smo temu vsemu sami krivi, zlasti pa naša izvestiteljska služba. Stvarna poročila o nas so tu bele vrane, o drugih balkanskih državah jih čitam dnevno. Vprašal sem nekega urednika velikega francoskega dnevnika, zakaj tako malo poroča o naših razmerah. Povedal mi je, da od našega konzulata še ni prejel niti ene novice, med tem ko jih dobiva od drugih držav v izobilju. Sam da ne zna jugoslovanski, da bi čital naše novine, toraj priobčute to, kar slučajno najde, tudi iz italijanskih časnikov... Tokrat pa zahvaljujem Boga, da priobčujejo poročila o nas tako redko, kajti vest o moratoriju bi bila za nas slaba reklama.

Z nameravanjem moratorijem se bi sicer pomagalo nekaterim posameznikom in še tem celo samo mimogrede, splošnost pa bi imela od moratorija silno in dolgotrajno škodo, podkopavanje kredita si podkopujemo tudi valuto. Trgovina, kakor tudi država, ne moreta delati stalno brez kredita, notranjega ali zunanjega, zlasti sedaj ne, v času skrivanja zlata in v dobi velesvot. V trgovini je potreben kredit tudi če se plača blago ob prevzemu, kajti tudi v tem slučaju je treba imeti vero, da bo blago v redu dobavljeno, oziroma v redu prevzeto in plačano. Brez kredita zlasti svetovna trgovina ne more izhajati; če hočemo svojo zunanjo trgovino sami voditi, si moramo torej najprej priboriti kredit, država kakor posamezniki!

Razne vesti.

Dragocenost vsake hiše je lekar-naria Fellerja prijetno dišeči »Elsafluid«, najboljšo sredstvo za drgnjenje lirta, rok, nog, in celeda telesa, kot kosmetikum za negovanje zob, zobnega mesa, ust glave itd. Močnejši in boljši kakor francosko žganje. 3 dvojnate steklenice ali 1 specialna steklenica skupaj z ovajem in poštnino za 48 K pošilja: Eugen V. Feller, Stubica donja, Elsatrg št. 356, Hrvatsko.

Nenavadna sreča. Ko je v Wehrden-u na Nižje Avstrijskem neki kmet zaklal svinjo, je našel v njenem želodcu denarnico, v kateri je bilo 10.000 nemških mark.

Pomorski častnik z dvema ženama. Sarajevska »Večerna pošta« prinaša sledečo senzacionalno vest: Pred pravoslovni cerkvenim sodiščem v Sarajevu se vrši razprava za razporoko med nekim bivšim pomorskim častnikom in njegovo ženo. Iz materijala, katerega je izročila nesrečna žena, katero je bila nekoč zamamila modra uniforma pomorskega častnika, sodišču se doznavajo interesantne podatke. Ta častnik je imel zakonito ženo in troje otrok. Takoj po poroki pa je pričel razmerje z nekim dekletom v Splitu, ki mu je rodilo nezakonsko dete. To svojo izvenzakonsko ljubico pa je uveril, da je še samec, se odpeljal z njo na Reko ter se tam tudi z njo poročil. Po tej drugi poroki je pobral denar obeh žen ter izginil. Prva žena, sedanja tožiteljica pa ga je s pomočjo svojega brata vendarle našla. Pri tem pa jo je napadel z brivskim nožem ter jo ranil na obrazu, za kar je bil obsojen na 6 mesecev zapora.

Lastnica in izdajateljica:
Zvezna tiskarna v Celju.

Odgovorni urednik: Lic. Edvard Simnić.
Tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Zahvala.

Podpisani se zahvaljujem gosp. dr. R. Mikušu, zdravniku v Vojniku, za njegovo požrtvovalno in uspešno zdravljenje moje nevarne bolezni in ga vneto priporočam.

DOBRNA, 16. marca 1922.

Miklavc Stanko
orožniški podnarednik.

Za kratkotrajne posle stavim 100 000 — K na razpolago najugodnejši ponudbi pod Jamstvo in sigurnost' na upravn.

„Nove Dobe“ 293 1

SOBA

z eno posteljo se išče za takoj. Ponudbe J. & P. Matkovič, Glavni trg št. 8. 291

Prodaja se 400 kg dobrega sladkega sena

Natančneje se poizve pri Viktorju Šmigovc, CELJE, Vodnikova ulica št. 1. 292-1

Prodajo se dobro ohranjene

stelaže.

Ogledajo se pri tvrdki Josip Rožič, Celje Aleksandrova ulica št. 4. 297

Lepo malo posestvo

se prodaja v Bukovem žlaku 20 min. od Celja. Hiša s 4 sobami, 2 kuhinjama, pralnico, kletjo, malim živinskim in 3 svinjskimi hlevi. Vse zidano in v dobrem stanu. Več se izve pri Kovaču, Sv. Lovrenc, p. Štore. 298 1

Prodaja se posestvo

lepa zidana hiša, ena njiva, gozd in vrt, 3/4 ure oddaljeno od Celja. Naslov v upravi Nove Dobe. 282 2-2

Prodajalka

prva moč za trgovino z mešanim blagom se takoj sprejme pri 229 2-2

Karolu Sima v Poljčanah.

Stavbeni les

večjo množino, kupim: Trame 3/4 do 12/12, col 4 do 12 m, paralelne deske prima 13 do 15 mm 4 do 5 m, late 25/30 mm 1 do 5 m, 25/25 mm 2 do 4 m. — Ponudbe z navedbo cene in dimenzije na A. Pugelj, Celje, Zavodna št. 49.

Sprejmeta se takoj dva pridna

učenca

ki imata veselje do kleparske obrti pri

Josip Cilenšek,
kleparstvo v Laškem. 4-4

Stroje za mešanje betona
telovadno orodje
poljedelske stroje
železne blagajne
traverze, cement
smodnik, dinamit

itd. v zalogi trgovine z železino

Fr. Stupica, Ljubljana

Gospodarska c. l.

Barva za jajca

rudeča, modra, zelena i. t. d. razpošilja vsako množino po

K 140

100 zavitkov

Karol Loibner
Celje.

ŠTEFAN STRAŠEK

čevljarski mojster CELJE Kovaška ulica - - -

priporoča svojo veliko zalogo vseh vrst čevljev, izdeluje po meri ter prevzema vsa popravila po najnižji ceni. Naročila po pošti se točno izvršujejo. 301 Oddaja se tudi na mesečne obroke. 4-1

Korespondent(inja) za Strassbourg

se išče za slovensko-nemško in po možnosti francosko korespondenco in za druga pisarniška dela. Ponudbe s sliko, prepisi spričeval in curriculum vitae na naslov anončne ekspedicije Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ulica 5 pod »Strassbourg«. 2872-2

99 104-23

Oglejte si

manufakturno trgovino

J. KUDISZ

Celje - Gaberje 16, nasproti vojašnici kralja Aleksandra
Priporoča se vsem odjemalcem: na drobno in debelo.

Dospela je velika množina inozemskega blaga po zelo nizkih cenah; na primer sukno za moške in ženske obleke, cefir, šifon in raznovrstno manufakturno blago.